

Copenhagen Business Academy
Rektor Ole Gram-Olesen
Hanne Feld

Sendt pr. e-mail:

kontakt@cphbusiness.dk, ogr@cphbusiness.dk, haf@cphbusiness.dk

Betinget positiv akkreditering af eksisterende udbud af erhvervsakademiuuddannelsen inden for handel (handelsøkonom AK)

Akkrediteringsrådet har d. 26. juni 2015 akkrediteret udbuddet i København af erhvervsakademiuuddannelsen i handel (handelsøkonom AK) **betinget positivt**, jf. akkrediteringslovens § 14, stk.1.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution. Rådet har fastsat akkrediteringsperioden til to år.

Rådet har vurderet udbuddet ud fra de kriterier for relevans og kvalitet, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen² og "Vejledning til uddannelsesakkreditering (eksisterende uddannelser og udbud)", 30. september 2013.

Rådet finder samlet set, at udbuddet lever op til betingelserne for en betinget positiv akkreditering, men at udbuddet ikke fuldt ud lever op til betingelserne for en positiv akkreditering. Det er rådets vurdering, at kravene i akkrediteringsbekendtgørelsens kriterier 1, 2, og 4 er delvist opfyldt.

Den akkrediteringsfaglige vurdering af udbuddet er en helhedsvurdering. Rådet har i behandlingen af de enkelte kriterier identificeret en række problemer, som har betydning for den samlede vurdering af udbuddets relevans og kvalitet. I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering skal institutionen forholde sig til både afgørelsesbrevet og akkrediteringsrapporten, hvor de kritiske vurderinger er nærmere udfoldet og begrundet.

Rådet vil ved genakkreditering af udbuddet inden for den af rådet fastsatte periode vurdere, om der er rettet op på de forhold, som har medført den betinget positive uddannelsesakkreditering, jf. akkrediteringslovens § 16, stk. 1.

Ved afgørelsen har rådet lagt vægt på følgende kritiske vurderinger fra akkrediteringspanelet. Vurderingerne er udfoldet yderligere i akkrediteringsrapporten.

Rådet finder, at der er flere problematiske forhold, der vedrører udbuddets relevans, videngrundlag, gennemførelse og frafald samt de studerendes muligheder for at finde en praktikplads.

Institutionen sikrer primært uddannelsens relevans gennem kontakten til praktikvirksomhederne. Dette sker ved, at praktikvirksomhederne udfylder et evalueringsskema om deres tilfredshed med praktikken og ved, at praktikvejlederen besøger praktikvirksomheden og udarbejder en besøgsrapport. Rådet vurderer, at disse aktiviteter ikke i tilstrækkelig grad giver institutionen viden om behovet i

Akkrediteringsrådet

30. juni 2015

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Malene Hyldekrog
Tel. 72 31 88 08
Mail mahy@akkr.dk

Ref.-nr. 14/006362-50

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven).

² Bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen).

aftagerfeltet. Herudover deltager ledelsen for uddannelsen på udbuddet i uddannelsesnetværket, der holder møde fire gange om året. Rådet vurderer dog, at møderne ikke i tilstrækkelig grad har uddannelsens relevans som fokus, og at der derfor ikke indhentes tilstrækkelig viden på disse møder til, at udbuddets ledelse får den nødvendige viden om udviklingen i erhvervet.

Rådet vurderer videre, at udbuddet er tilknyttet et relevant fagligt miljø, men at underviserne ikke i tilstrækkelig grad gennemfører aktiviteter, der understøtter udbuddets videngrundlag. Enkelte undervisere har deltaget i aktiviteter, som har givet relevant viden fra forskning og fra forsøgs- og udviklingsarbejde, men rådet vurderer, at der er tale om få, enkeltstående aktiviteter, der samlet set ikke er tilstrækkelige til at holde videngrundlaget ajourført.

Rådet bemærker, at 40 % af de studerende, der startede på udbuddet i 2011, er faldet fra uddannelsen inden for det første studieår, hvilket rådet vurderer som højt. Den primære årsag til frafaldet er mangel på praktikpladser. For at imødegå frafaldet har institutionen indført en række relevante initiativer, men da der i bekendtgørelsen om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (BEK nr. 1521 af 16.12.2013, § 4, stk. 4) er krav om, at den enkelte institution skal sikre, at der til stadighed tilvejebringes det nødvendige antal praktikpladser, vurderer rådet, at det er et væsentligt problem, at en stor del af de studerende stadig ikke får en praktikplads.

Akkrediteringen er gældende til og med 26. juni 2017, jf. akkrediteringslovens § 16.

Inden akkrediteringsperiodens udløb træffer rådet afgørelse om akkreditering på baggrund af en supplerende akkrediteringsrapport. Institutionen skal inden da indsende tilstrækkelig og relevant dokumentation for ændringer af ovenstående forhold, således at Danmarks Akkrediteringsinstitution kan udarbejde den supplerende akkrediteringsrapport. Danmarks Akkrediteringsinstitution vil oplyse institutionen nærmere om proces og tidsfrister.

Såfremt udbuddet på dette tidspunkt fuldt ud lever op til betingelserne for en positiv akkreditering, vil I kunne udbyde det for den resterende turnus-periode, som er fastsat til 6 år, jf. akkrediteringslovens § 15.

Klagevejledning

Rådets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. akkrediteringslovens § 28, stk. 1.

Retlige spørgsmål til denne afgørelse kan dog indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, jf. akkrediteringslovens § 28, stk. 2.

Det betyder, at I kan klage til Styrelsen for Videregående Uddannelser, hvis I mener, at afgørelsen ikke følger de regler, som gælder for akkreditering af videregående uddannelser. I kan ikke klage over de faglige vurderinger i afgørelsen, da rådets faglige vurderinger er endelige. Fristen for at klage over retlige spørgsmål er senest 14 dage, efter at I har modtaget afgørelsen.

Hvis I ønsker at klage over afgørelsen, skal I sende klagen til:

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K
Eller på e-mail:
uds@uds.dk

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for mere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Akkrediterings-
rapport**

2015

AKKREDITERING AF EKSISTERENDE UDBUD

**ERHVERVSAKADEMIUDDANNELSE INDEN
FOR HANDEL (HANDELSØKONOM AK)**
COPENHAGEN BUSINESS ACADEMY, KBH.

Erhvervsakademiuddannelse inden for handel (handelsøkonom AK), Copenhagen Business Academy i København

14/006362

Juni 2015

Publikationen er offentliggjort elektronisk på www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indstilling	5
Begrundelse for indstilling	5
Akkrediteringspanelet	6
I Uddannelsesguiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde	6
Grundoplysninger.....	7
Uddannelsesetal	7
Uddannelsens mål for læringsudbytte.....	7
Uddannelsens struktur.....	9
Studieaktiviteter	10
Kriterium I: Behov og relevans.....	11
Kriterium II: Videngrundlag.....	14
Kriterium III: Mål for læringsudbytte.....	17
Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse	18
Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling	24
Om akkrediteringen	29
Sagsbehandling.....	30
Dokumentation – samlet oversigt	30

Indstilling

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller erhvervsakademiuddannelsen inden for handel (handelsøkonom AK) på Copenhagen Business Academy i København til:

Betinget positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Handelsøkonomuddannelsen på Copenhagen Business Academy (Cphbusiness) i København indstilles til betinget positiv akkreditering, idet akkrediteringspanelet har fundet flere problematiske forhold, der vedrører udbuddets relevans, videngrundlag, gennemførelse og frafald samt de studerendes muligheder for at finde en praktikplads.

Institutionen sikrer primært uddannelsens relevans gennem kontakten til praktikvirksomhederne. Dette sker, ved at praktikvirksomhederne udfylder et evalueringsskema om deres tilfredshed med praktikken, og ved at praktikvejlederen besøger praktikvirksomheden og udarbejder en besøgsrapport. Akkrediteringspanelet vurderer dog, at disse aktiviteter ikke i tilstrækkelig grad giver institutionen viden om behovet i aftagerfeltet. Herudover deltager ledelsen for uddannelsen på udbudsstedet (herefter udbuddet) i uddannelsesnetværket, der holder møde fire gange om året. Panelet vurderer dog, at disse møder ikke har uddannelsens relevans som fokus, og at der derfor ikke indhentes tilstrækkelig viden på disse møder til, at udbuddets ledelse får den nødvendige viden om udviklingen i erhvervet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilknyttet et relevant fagligt miljø, men at underviserne ikke i tilstrækkelig grad gennemfører aktiviteter, der understøtter udbuddets videngrundlag. Enkelte undervisere har deltaget i aktiviteter, som har givet relevant viden fra forskningen og fra forsøgs- og udviklingsarbejde, men panelet vurderer, at der er tale om få, enkeltstående aktiviteter, der samlet set ikke er tilstrækkelige til at holde videngrundlaget ajourført.

40 % af de studerende, der startede på udbuddet i 2011, er faldet fra uddannelsen inden for det første studieår, hvilket akkrediteringspanelet vurderer, er højt. Institutionen er opmærksom på det høje frafald efter første studieår og har iværksat en række relevante initiativer for at reducere frafaldet. Den primære årsag til frafaldet er mangel på praktikpladser. Eftersom de studerende allerede på tredje semester skal påbegynde deres praktik, falder de fra i slutningen af andet semester, hvis de konstaterer, at det ikke er muligt for dem at finde en praktikplads. En anden hyppig årsag er fortrudt studievalg. For at imødegå frafaldet har institutionen indført adgangsbegrænsning for at nedbringe antallet af nødvendige praktikpladser, ligesom institutionen har påbegyndt en kampagne, der skal gøre uddannelsen mere kendt blandt mulige aftagere. Panelet vurderer, at der er tale om relevante initiativer, men da der i bekendtgørelsen om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (BEK nr. 1521 af 16.12.2013, § 4, stk. 4) er krav om, at den enkelte institution skal sikre, at der til stadighed tilvejebringes det nødvendige antal praktikpladser, vurderer panelet, at det er et væsentligt problem, at en stor del af de studerende stadig ikke får en praktikplads.

Herudover vurderer akkrediteringspanelet, at uddannelsen er tilrettelagt som et fuldtidsstudium, og at de planlagte undervisnings- og arbejdsformer er hensigtsmæssige og understøtter, at de studerende kan nå målene for læringsudbytte. Ligeledes vurderer panelet, at institutionen årligt gennemfører indsamling af, analyse af og opfølgning på de studerendes tilfredshedsundersøgelse, ligesom der gennemføres evalueringer af praktikken i Danmark og i udlandet. Der gennemføres årlige beskæftigelsesundersøgelser blandt udbuddets dimittender, der viser, at de dimittender, der finder beskæftigelse, er i relevant beskæftigelse.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsestilrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Michael Bregendal, cand.merc., lektor på Erhvervsakademi Aarhus. Underviser bl.a. på uddannelserne til finansbachelor og finansøkonom og har desuden erfaring fra undervisning på markedsføringsøkonomuddannelsen. Michael Bregendal er derudover censor på en række økonomisk-merkantile uddannelser, herunder professionsbacheloruddannelsen i finans, samt på universiteterne. Han er også lektorbedømmer.
- Kirsten Stürup, cand.jur., lektor og studievejleder på Erhvervsakademiet Lillebælt. Tidligere underviser i juridiske fag på handelsøkonomuddannelsen. Desuden international koordinator på både handelsøkonom-, logistikøkonom- og serviceøkonomuddannelserne samt for flere professionsbacheloruddannelser.
- Helle Toftgaard, HD i afsætning, konsulent i Væksthus Midtjylland og Startvækst Struer. Har derudover sin egen virksomhed, VækstKompagniet, der udfører strategi- og markedsføringsopgaver. Helle Toftgaard er tidligere panelmedlem i forbindelse med akkreditering af bl.a. uddannelsen i innovation og entrepreneurship.
- Louise Sofie Omann Enna, nyuddannet administrationsøkonom fra Erhvervsakademi Sjælland. Tidligere aktiv i de studerendes råd på administrationsøkonomuddannelsen på Erhvervsakademi Sjælland.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos institutionen, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om en panelmedlemmets habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I Uddannelsesguiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde

”Uddannelsen giver dig kompetencer til at arbejde bredt med indkøb, salg og markedsføring i handelsvirksomheder.

Du får viden om en handelsvirksomheds organisering og styring. Du lærer at vurdere virksomhedens idé, mål og strategi, ligesom du lærer at vurdere driftsøkonomiske problemstillinger og gennemføre markedsanalyser.

Uddannelsen er en 2-årig erhvervsakademiuddannelse, der består af en obligatorisk del, en valgdelt, en længere praktikperiode og et afsluttende eksamensprojekt. Det første år består af undervisning på skole, mens det andet år foregår som praktisk uddannelse i en eller flere praktikvirksomheder.

Uddannelsen kvalificerer dig inden for følgende kerneområder:

- *Kommunikation*
- *Virksomheden*
- *Marked og samfund*
- *Handel*

I 1. og 2. semester får du obligatorisk undervisning i en række fag, der giver dig viden inden for kerneområderne. Det er fag som:

- *Erhvervsøkonomi*
- *Organisation og ledelse*
- *Handelsjura*
- *Salg, strategi og markedsføring*
- *Handelskommunikation*
- *Indkøb og logistik*
- *International handel*

I 2. semester er der fokus på valgfag og specialisering inden for ét af følgende områder:

- *Indkøb og indkøbsledelse*

- Salg og salgsledelse
- Detailhandelsledelse
- Entrepreneurship

Specialiseringsdelen giver dig mulighed for at tone din uddannelse efter dine interesser og karriereønsker. Udbuddet af valgfag og specialer kan variere fra skole til skole.

I 3 og 4. semester skal du 8 måneder i virksomhedspraktik. Du skal også lave dit afsluttende eksamensprojekt. I praktikken og projektet fordyber du dig i din valgte specialisering. Ofte vil dit eksamensprojekt tage udgangspunkt i din praktikvirksomhed.” (www.ug.dk)

Ifølge Uddannelsesguiden udbydes uddannelsen i alt 7 steder i landet inkl. udbuddet i denne rapport.

Denne beskrivelse er kun gengivet i rapporten til almen introduktion. Teksten indgår ikke i vurderingsgrundlaget.

Grundoplysninger

Udbudssted

Uddannelsen bliver udbudt på Landemærket 11, 1191 København K.

Sprog

Undervisningen foregår på dansk.

Hovedområde

Uddannelsen hører under det økonomisk-merkantile hovedområde.

Uddannelsesstat

Erhvervsakademiuddannelse inden for handel (handelsøkonom AK) i København

	2011	2012	2013
Antal nye studerende optaget på uddannelsen eller udbuddet de seneste tre år	107	104	109
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	191	176	202
Antal dimittender de seneste tre år	27	41	46

Antal undervisere i seneste undervisningsår: 8

Antal årsværk i seneste undervisningsår: 6

Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden om

- den globale udvikling i samfundsmæssige og interkulturelle forhold samt kommunikationsformer af relevans for national og international handel,
- virksomhedens strategiske og økonomiske organisering, ledelse samt centrale områder inden for handelsjura og grundlæggende selskabsret,
- virksomhedens strategiske muligheder i forbindelse med indkøb, salg og markedsføring samt
- iværksætter og entrepreneurs rolle.

Færdigheder i at

- opstille og vurdere virksomhedens idé, mål og strategier samt vurdere virksomhedens organisation og udvikling,
- vurdere driftsøkonomiske problemstillinger, virksomhedens regnskab samt udarbejde virksomhedens driftsbudgetter,
- anlægge en logistisk synsvinkel på virksomhedens handel samt udarbejde handlingsplaner herfor, herunder kunne anvende handelsjura i daglig praksis,
- planlægge, udarbejde og gennemføre markedsanalyser samt opstille handlingsplaner i samarbejde med en konkret virksomhed og
- formidle praksisnære problemstillinger og løsningsforslag på dansk og engelsk inden for salg, indkøb og markedsføring.

Kompetencer til at

- håndtere forskellige funktioner af betydning for virksomhedens indkøb, salg og markedsføring med forståelse af samfundets og omgivelsernes værdier i et globalt marked,
- håndtere praktiske projekter og handelsprocesser på operationelt og taktisk niveau,
- deltage i koordinering og udførelse af kommunikative opgaver i en internationalt orienteret virksomhed og
- i en struktureret sammenhæng opbygge vidennetværk og indgå i videndeling i relation til erhvervet.

(BEK nr. 698 af 03.7.2009, Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for handel (handelsøkonom AK)).

Uddannelsens struktur

Uddannelsen er struktureret med 75 ECTS-point teori samt 45 ECTS-point lønnet ansættelse i en virksomhed. Uddannelsens struktur på fællesdelen fremgår af figuren herunder.

1. semester		2. semester		3. semester		4. semester	
Virksomhed og marked		Implementering og ledelse		Praktik		Praktik og eksamensprojekt	
Erhvervsøkonomi - Driftsøkonomi - Regnskabsanalyse	5	Erhvervsøkonomi - Budgettering - Økonomistyring	5	Praktik	30	Praktik	15
Organisation og ledelse - Personlig udvikling - Organisation	5	Organisation og ledelse - Ledelse - Projektstyring	5				
Salg, strategi og markedsføring - Metode - Situationsanalyse - Personligt salg	5	Salg, strategi og markedsføring - Markedsanalyse - Handlingsplaner - Iværksætter	5				
Handelskommunikation - Engelsk - Kultur	5	Handelsjura	5			Mundtlig eksamen praktik	
Indkøb og logistik	5	Institutionsspecifikke valgfag	10	Specialeeksamen		Projektarbejde	15
International handel*	5	Tværfaglig skriftlig eksamen				Prøve afsluttende eksamensprojekt	
ECTS pr. semester	30		30		30		30

* International handel er et institutionsspecifikt, obligatorisk fag

(Studieordningen for handelsøkonomuddannelsen 2013-2015).

Studieaktiviteter

Studieaktiviteten på uddannelsen er fordelt på denne måde:

Semester/modul	Undervisning		Vejledning	Andre uddannelsesaktiviteter	
	Undervisnings- lektioner med holdstørrelse ≤40 (opgjort i lektioner á 45 min.)	Undervisnings- lektioner med holdstørrelse >40 (opgjort i lektioner á 45 min.)	Vejledning pr. studerende (opgjort i lektioner á 45 min.)	1.Praktik/projektorienteret forløb (f.eks. praktik- forløb på universiteterne) 2. Bachelorprojekt 3. Kandidatspeciale 4. Obligatorisk udlandsop- hold	Anden ud- dannelses- aktivitet op- gjort i ECTS
1. semester (30 ECTS)	245		39	1. Casepræsentationer 2. Tværfagligt projektarbejde (Virksomheden Internt) 3. Hjemmeopgaver for den studerende 4. Semesterprøver	
2. semester (30 ECTS)	220		60	1. Workshop om praktiksøg- ning 2. Casepræsentationer for holdet 3. Tværfagligt projektarbejde (Virksomheden Eksternt) 4. Hjemmeopgaver for den studerende 5. Eksaminer: tværfaglig for de obligatoriske fag og valgfagsek- sa-men	2
3. semester (30 ECTS)			10	1. Praktik 2. Vejledning i forbindelse med specialet 3. Eksamen i speciale-forløbet 4. Praktikvejledning	Praktik 30 ECTS
4. semester (30 ECTS)			34	1. Praktik 2. Vejledning i forbindelse med praktikrap- porten 3. Eksamen i praktikrapporten 4. Vejledning i forbindelse med det afsluttende eksamenspro- jekt 5. Eksamen i det afsluttende eksamensprojekt	Praktik 15 ECTS

(Supplerende redegørelse, side 5)

Kriterium I: Behov og relevans

Uddannelsen er relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov.

Uddybning:

- dimittenderne finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse,
- institutionen indgår i en løbende dialog med aftagere og andre relevante interessenter med henblik på fortsat at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet.

Vurdering

Kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen ikke i tilstrækkelig grad indgår i løbende dialog med et dækkende felt af aftagere og øvrige relevante interessenter med henblik på fortsat at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet. Panelet finder dog, at der ikke er problemer med ledigheden blandt dimittender fra Cphbusiness' udbud af handelsøkonomuddannelsen, og at institutionen årligt indsamler viden om dimittendernes beskæftigelsessituation gennem beskæftigelsesundersøgelser, hvoraf det fremgår, at udbuddets dimittender finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse. Panelet vurderer, at udbuddet ikke i tilstrækkelig grad indgår i løbende dialog med relevante interessenter, hvilket på længere sigt kan betyde, at institutionens udbud af uddannelsen mister sin relevans og dermed det erhvervsrettede sigte.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Finder dimittenderne relevant beskæftigelse eller videre uddannelse?

Cphbusiness gennemfører årligt en beskæftigelsesundersøgelse et år efter dimissionen i form af en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt dimittender fra de tre udbydere af handelsøkonomuddannelsen, Cphbusiness, Erhvervsakademi Sjælland og Erhvervsakademi Dania. I beskæftigelsesundersøgelsen spørges der om dimittendernes beskæftigelsessituation med hensyn til blandt andet beskæftigelsesgrad, arbejdsområde og uddannelsens relevans i forhold til jobfunktionen. Af beskæftigelsesundersøgelsen fra 2013 fremgår det, at størstedelen af dimittenderne får job inden for brancheområderne detailhandel, bilhandel og servicevirksomhed (redegørelsen, side 96). Derudover viser undersøgelsen, at fem (ca. 15 %) af respondenterne er i gang med et fuldtidsvidereuddannelsesforløb på professionsbachelorniveau (redegørelsen, side 97).

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund heraf, at udbudsstedets dimittender finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse.

Hvad gør institutionen for at afhjælpe eventuel høj ledighed?

Tallene i nedenstående tabel angiver den aktuelle ledighed for uddannelsens dimittender på udbudsstedet.

Bruttoledighedsgrad for dimittender for de tre senest opgjorte år

Aktuel ledighed			2010		2011		2012	
			%	N	%	N	%	N
Udbuddet			8,5 %	32	0,9	35	7,5	55
Lands gennemsnittet for uddannelsen			4,4 %	148	9,0 %	143	8,4 %	159
Ledighed i 4. til 7. kvartal efter dimission	2009		2010		2011			
	%	N	%	N	%	N		
Udbuddet	-	-	6 %	40	1 %	39		
Lands gennemsnittet for uddannelsen	8 %	74	4 %	148	6 %	148		

Aktuel ledighed viser dimittendernes bruttoledighedsgrad i det kvartal, der ligger et halvt år efter fuldførelsesdatoen. Tallene er hentet fra udbuddets redegørelse og stammer fra Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside: <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/statistik-og-analyser/faerdiguddannede/aktuel-ledighed>. **Ledighed i 4. til 7. kvartal efter dimission** er den opgørelse, der er anvendt i forbindelse med Uddannelses- og Forskningsministeriets dimensioneringsmodel. Tallene er indhentet fra Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside: <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/politiske-indsatsomrader/dimensionering>. Der er i begge tilfælde tale om bruttoledighedsgraden.

Af tabellen fremgår det, at 7,5 % af udbuddets dimittender fra 2012 er ledige. Akkrediteringspanelet konstaterer således, at ledighedsfrekvensen er under gennemsnittet for uddannelsen på landsplan, der ligger på 9 %.

På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at ledighedsgraden blandt dimittenderne fra uddannelsen på Cphbusiness ikke udgør et problem.

Indgår institutionen i dialog med aftagere og andre relevante interessenter omkring arbejdsmarkedets behov?

Den primære kilde til viden om arbejdsmarkedets behov og udbuddets relevans tilgår udbuddet gennem praktik-evalueringer. Således redegjorde udbuddets ledelse i forbindelse med institutionsbesøget for, at praktikvirksomhederne evaluerer praktikopholdet og den studerendes kompetencer ved hjælp af et elektronisk spørgeskema, hvor praktikvirksomheden har mulighed for at skrive forslag til udvikling af uddannelsen samt vurdere den studerendes kompetencer. Udbuddets ledelse vurderede i denne sammenhæng, at praktikvirksomhederne ikke har givet tilbagemeldinger, der indikerer mangler i institutionens udbud af uddannelsen, hvorfor udbuddet, ifølge ledelsen, må opfattes som relevant. Herudover tilegner institutionens undervisere sig viden om arbejdsmarkedets behov gennem kontakt til aftagere og gennem praktikvejlederfunktionen. Der findes dog ikke en systematik eller procedure for, på hvilken måde den viden, underviserne indsamler i forbindelse med kontakten til aftagerne, tilgår ledelsen, og på hvilken måde ledelsen følger op på den indsamlede viden. I høringssvaret påpeger institutionen, at der i øjeblikket arbejdes på at etablere en sådan systematik. Der foreligger dog ikke et egentligt udkast til dette, som panelet kan tage stilling til.

Udbuddets ledelse deltager i uddannelsesnetværket, der mødes to gange pr. semester for at sikre uddannelsens kvalitet og udvikling. Institutionen peger i denne sammenhæng på dokumentet *Netværkets samarbejde* (redegørelsen, side 123), der indeholder en beskrivelse af det arbejde, der foregår i netværket. Akkrediteringspanelet konstaterer dog på baggrund af dette dokument, at netværket primært har fokus på samarbejde mellem udbydere af uddannelsen i forbindelse med spørgsmål vedrørende generel erfaringsudveksling og praktik, og at viden om arbejdsmarkedets behov således ikke har en fremtrædende plads i netværket. Derfor har panelet valgt ikke at tillægge arbejdet i dette forum afgørende betydning for vurderingen af dette kriterium.

Udbuddets dimittender inddrages gennem den årlige beskæftigelsesundersøgelse, der gennemføres hvert år i samarbejde med Erhvervsakademi Dania. Denne undersøgelse har dog primært fokus på dimittendernes beskæftigelsessituation. Der spørges således ikke ind til dimittendernes tilfredshed med uddannelsen eller til, om der er ting, der burde ændres på udbuddet. Et enkelt sted spørges der om, hvorvidt dimittenderne anvender de kompetencer, der er erhvervet på uddannelsen, i det job, de besidder. Det er dog ikke klart, på hvilken måde der følges op på denne undersøgelse. Således hæfter akkrediteringspanelet sig ved, at der i rapporten fra 2012, der omhandler årgangen 2009-2011, er en ud af 13, der svarer, at kompetencerne fra uddannelsen i høj grad eller i meget høj

grad anvendes i jobbet, mens to svarer ”I nogen grad”, og 10 svarer ”I mindre grad” eller ”Slet ikke” (redegørelsen, side 93), og at der i rapporten fra 2013, der omhandler årgangen 2010-2012, er to ud af 12, der svarer, at de i høj grad eller meget høj grad anvender kompetencerne, mens syv svarer ”I middel grad”, og tre svarer ”I mindre grad” eller ”Slet ikke” (redegørelsen, side 97). Det fremgår dog ikke nogen steder, hvordan udbuddet forholder sig til disse tal, eller om det giver anledning til refleksion over, om de studerende opnår de rigtige kompetencer.

Endelig redegør institutionen for, at uddannelsesudvalget for handelsøkonomuddannelserne har været midlertidigt nedlagt grundet nye vedtægter om nedsættelsen af uddannelsesudvalg. Herudover redegør institutionen for, at det tidligere uddannelsesudvalg ikke har været velfungerende (redegørelsen, side 9), og at uddannelsesudvalget derfor ikke har været en kilde til viden om aftagerfeltet og uddannelsens relevans herfor.

I høringssvaret påpeger institutionen imidlertid, at der efter panelets besøg er oprettet et uddannelsesudvalg, der dækker institutionens uddannelser indenfor salg og marketing, samt vedlægger årshjul for uddannelsesudvalgets aktiviteter og referat fra uddannelsesudvalgets første møde. Akkrediteringspanelet vurderer, at det er positivt, at institutionen har etableret et uddannelsesudvalg, og at der er etableret et årshjul for uddannelsesudvalgets aktiviteter. Panelet vurderer ligeledes, at udbuddene under udvalget vil kunne få viden om udviklingen i erhvervet gennem uddannelsesudvalget, blandt andet ved at områdechefen for CphBusiness sidder med i udvalget. Samtidig vurderer panelet dog, at der er få aftagerrepræsentanter i udvalget. Af udvalgets ti pladser er fem fra cphbusiness i form af to undervisere, to studerende samt områdechefen, to repræsenterer interesseorganisationer (HK Privat og DILF) og to repræsenterer erhvervet (Kosmopol og Magasin). En plads er endnu ikke besat (Høringssvar bilag 1). Dette vurderer panelet er meget få erhvervsrepræsentanter i et uddannelsesudvalg, der skal dække seks fuldtidsuddannelser, herunder Handelsøkonom, Logistikøkonom og Markedsføringsøkonom, der har meget forskellige faglige profiler og fokusområder. I øvrigt hæfter panelet sig ved, at det fremgår af Forretningsordenen for uddannelsesudvalg (Høringssvar Bilag 2), at uddannelsesudvalget skal bestå af 12-14 personer, og at der således fortsat er plads til repræsentanter for erhvervet i udvalget. Panelet vurderer, at institutionen gennem oprettelse af uddannelsesudvalget har taget et vigtigt skridt i retning af at forbedre kontakten til erhvervet, men at det endnu ikke er muligt at vurdere værdien af den viden, der bliver indsamlet gennem udvalget, ligesom panelet vurderer, at der fortsat er for få aftagerrepræsentanter i udvalget.

På baggrund af ovenstående vurderer akkrediteringspanelet, at udbuddets ledelse ikke i tilstrækkelig grad indgår i løbende dialog med et dækkende felt af aftagere eller andre relevante interessenter, og at dialogen ikke i tilstrækkelig grad anvendes til at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet. Panelet finder det kritisabelt, at udbuddets primære kilde til dialog med aftagerfeltet er praktikevalueringerne, der omhandler praktikken og den enkelte praktikants kompetencer frem for udviklingen inden for erhvervet og uddannelsens relevans.

Kriterium II: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Vurdering

Kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø inden for det merkantile område på udbudsstedet, men at udbuddet ikke i tilstrækkelig grad er baseret på ny viden. Panelet vurderer, at udbuddets undervisere kun i ringe grad indhenter viden om udviklingen inden for aftagerfeltet, og at der ikke i tilstrækkelig grad tilgår udbuddet viden om forskning samt forsøgs- og udviklingsprojekter. Dog har institutionen efter panelets besøg igangsat en række tiltag, der på sigt kan styrke udbuddets videngrundlag, men som endnu ikke er tilstrækkeligt implementeret. Således vurderer panelet, at udbuddet ikke tilrettelægges af undervisere, der deltager i og har aktiv kontakt til relevante forskningsfelter samt forsøgs- og udviklingsmiljøer. På denne baggrund vurderer panelet, at kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har udbuddet et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet?

Underviserens primære kilde til viden om centrale tendenser inden for uddannelsens beskæftigelsesområder udgøres af virksomhedsbesøg i forbindelse med praktikvejlederfunktionen. Under institutionsbesøget nævnte underviserne, at de i forbindelse med disse praktikvejlederbesøg får viden om, hvilke kompetencer de studerende mangler, og hvilke nye tendenser der er i erhvervet. I forbindelse med besøget udarbejder praktikvejlederen en besøgsrapport, som bringes med tilbage til institutionen. Besøgsrapporterne indeholder informationer om den studerendes faglige kunnen, den studerendes personlige udvikling, den samlede vurdering af praktikvirksomheden, samt om virksomheden ønsker at tage praktikanter igen, eller om virksomheden ønsker at indgå aftale med Cphbusiness om videreuddannelsesforløb af virksomhedens personale (redegørelsen, side 271-278). Akkrediteringspanelet bemærker, at der ikke i disse rapporter indgår oplysninger om den faglige udvikling i virksomheden. Herudover nævnte underviserne uformelle personlige netværk som en vigtig kilde til viden om udviklingen inden for aftagerfeltet.

Tre af udbuddets otte undervisere har deltaget i den årlige konference for handelsøkonomuddannelsen, hvor eksterne interessenter som hovedregel inviteres til at holde oplæg. Fx har Business Danmark besøgt den seneste konference med et oplæg om fremtidens krav til sælgere og markedsføringsmedarbejdere (supplerende redegørelse, side 2-4).

Herudover har institutionen etableret forummet Business Live, der er et tilbud til samtlige studerende på Cphbusiness, hvor repræsentanter fra erhvervet holder oplæg. I Business Live-regi har der i 2013-14 eksempelvis været holdt oplæg som "Projektledelse i praksis" ved Susan Krarup fra BRF Kredit, "Sælg dig selv" ved Troels Mølgaard fra Dana Lim, "Fristelser og farer i forretningsverdenen" ved Lars Kjeldsen fra advokatfirmaet Nyborg & Rørdam og "Oplevelsesøkonomi" ved Lars Hermann fra CPH:DOX. En underviser nævner deltagelse i dette forum som en kilde til viden om udviklingen inden for aftagerfeltet.

Under besøget redegjorde udbuddets ledelse endvidere for, at der arbejdes med at sikre videngrundlaget gennem ansættelse af nye medarbejdere, ligesom udbuddets ledelse nævner MUS-samtaler som et forum, hvor underviseres kompetencer og eventuelle behov for opkvalificering drøftes.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbudsstedets undervisere tilegner sig nogen viden om centrale tendenser inden for uddannelsens beskæftigelsesområder, men at der er tale om få og ad hoc-prægede aktiviteter. Panelet vurderer, at underviseres virksomhedsbesøg i deres egenskab af praktikvejledere giver et indblik i nye tendenser i aftagerfeltet, men vurderer det som en svaghed, at de øvrige aktiviteter ikke gennemføres systematisk og ikke er specifikt målrettet mod handelsøkonomuddannelsen, ligesom panelet vurderer, at der er tale om få aktiviteter. Således vurderer panelet, at kontakten til praktikvirksomhederne ikke i tilstrækkelig grad kan sikre underviseres viden om centrale udviklingstendenser inden for aftagerfeltet, og at de øvrige aktiviteter er for få og ustrukturerede til, at de kan bringe udbuddets undervisere op på et tilstrækkeligt niveau.

Udbuddets undervisere indhenter viden fra forskning samt forsøgs- og udviklingsprojekter gennem deltagelse i kurser og konferencer. Akkrediteringspanelet har i denne sammenhæng efterspurgt en opgørelse over aktiviteter med faglig opkvalificering for øje, som udbuddets undervisere har deltaget i inden for de sidste tre år, samt disse aktiviteter relevans for uddannelsens fagområder. Efter gennemgang af denne liste konkluderer panelet, at den samlede underviserstab inden for de sidste tre år samlet set har deltaget i fire relevante faglige aktiviteter, herunder et oplæg om krav til fremtidens sælgere afholdt på den årlige handelsøkonomkonference, et sekstimers kursus i metode og videnskabsteori afholdt på CBS, et endagskursus i business continuity management afholdt på De Montfort University i Leicester samt et endagskursus i organizational development in Vietnam afholdt på Foreign Trade University i Hanoi (supplerende oplysninger, side 2-4). Panelet vurderer dette positivt, men vurderer samtidig, at der er tale om meget få aktiviteter, og at uddannelsens fagområder, der udgøres af kommunikation, marked og samfund, virksomheden og handel kun perifært er dækket ind af disse aktiviteter.

I forbindelse med besøget gjorde udbuddets ledelse opmærksom på, at samtlige undervisere på nær én er i gang med at gennemføre et toårigt adjunktforløb, der også indebærer en faglig opkvalificering. Dog tilføjede ledelsen, at underviserne endnu ikke har deltaget i forsøgs- eller udviklingsprojekter i forbindelse med adjunktforløbet. I sammenhæng hermed understregede ledelsen, at det er udbuddets ledelse, der udvikler projekter, som underviserne kan deltage i, men at der endnu ikke er nogen undervisere fra handelsøkonomuddannelsen, der har deltaget i nogle af disse. Under interviewet med underviserne blev dette bekræftet.

Herudover har institutionen redegjort for, at der tilgår udbuddet forskningsviden, ved at en af udbuddets undervisere er ansat som ekstern lektor ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, og at en anden underviser i 2009 var ansat som underviser ved De Montfort University. Akkrediteringspanelet vurderer i denne sammenhæng, at det er positivt, at en underviser er ansat ved Københavns Universitet, men at ansættelsen ved De Montfort University er afsluttet for så længe siden, at den ikke længere kan tilføre udbuddet ny viden om forskning samt forsøgs- og udviklingsaktiviteter inden for området.

Endelig nævner underviserne, at de holder sig opdateret gennem diverse medier, og nævner eksempelvis institutionens artikeldatabase og fagtidsskrifter, som institutionen abonnerer på.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets indsamling af viden fra forskning samt forsøgs- og udviklingsaktiviteter ikke er dækkende for udbuddets kerneområder, og at underviserne deltager i meget få aktiviteter, der kan give underviserne ny viden på området. Panelet vurderer det som en afgørende svaghed, at institutionen ikke sikrer en tilstrækkelig tilgang af ny viden om forsøgs- og udviklingsarbejde, som er relevant og dækkende for udbudsstedets beskæftigelsesområder, der opgøres til primært at bestå af mindre virksomheder inden for salg, handel, service og logistik. Panelet anerkender, at der er eksempler på enkelte aktiviteter, der giver underviserne indblik i forsøgs- og udviklingsarbejde inden for faget, men vurderer, at der er tale om enkeltstående aktiviteter, ligesom panelet vurderer, at underviserne ikke ajourføres inden for de relevante forskningsfelter. Således vurderer panelet, at der er meget få konkrete aktiviteter.

I høringsvaret gør institutionen dog rede for, at der siden panelets besøg er foretaget en række ændringer på udbuddet. Således peger institutionen på, at udbuddet er flyttet, således at det nu udbydes fra Campus Søerne i Nansensgade, hvor flere beslægtede uddannelser udbydes. Panelet anerkender, at dette har en positiv indflydelse på underviserens faglige miljø, men vurderer samtidig, at dette ikke har en indflydelse på udbuddets videngrundlag i form af indhentning af viden fra erhvervet eller fra forsøgs- og udviklingsprojekter. Herudover gør institutionen i høringsvaret opmærksom på en række projekter, der er igangsat efter panelets besøg. Panelet har gennemgået disse projekter, og vurderer, at flere af dem er af mere didaktisk karakter, og derfor ikke har indflydelse på udbuddets videngrundlag. Dog har institutionen redegjort for, at der er igangsat et samarbejdsprojekt med University of Applied Science, Haag, om etablering af en ny uddannelse, og at undervisere fra udbuddet har været involveret i udveksling af læringsmål, udveksling af undervisningsmateriale og underviserudveksling (Supplerende høringsvar s. 1). Ligeledes har institutionen i høringsvaret redegjort for et udviklingsprojekt om detailhandelens fremtid, der igangsættes i juni 2015 (supplerende høringsvar s. 1). Panelet vurderer, at disse to projekter ser relevante ud, men at det fortsat er vanskeligt at vurdere, hvilken viden, der vil komme ud af dem.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund heraf, at kvaliteten af det faglige miljø på udbudsstedet samlet set er delvist tilfredsstillende. Panelet bemærker det som en svaghed, at underviserens videntilegnelse er udpræget personbåret og ikke baseret på en ledelsesmæssigt forankret strategi om at sikre handelsøkonomuddannelsens videngrundlag.

Står relevante undervisere bag udbuddet?

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen på udbudsstedet tilrettelægges af en undervisergruppe, der samlet lever op til de kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen. Undervisergruppen består af otte undervisere, hvoraf fem undervisere har en relevant kandidatuddannelse som fx cand.merc. eller cand.jur., og tre undervisere har en relevant uddannelse på bachelorniveau, herunder en i HD-afsætning, en i medievidenskab og en som diplomingeniør. Seks undervisere har desuden relevant erhvervs erfaring, eksempelvis som konsulent inden for lederudvikling, konsulent i lean og forandringsledelse, direktør og administrationschef.

Akkrediteringspanelet vurderer dog, at undervisergruppen, der varetager tilrettelæggelsen af uddannelsen, ikke har tilstrækkeligt kontakt til det relevante videngrundlag. Som det er beskrevet ovenfor, vurderer panelet, at undervisergruppen samlet set ikke indhenter tilstrækkelig viden fra praksisfeltet, fra forskning eller fra forsøgs- og udviklingsaktiviteter. Derfor vurderer panelet, at udbuddets tilrettelæggere ikke har tilstrækkelig kontakt til det relevante videngrundlag.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

Udbuddets studerende får kontakt til det faglige miljø gennem caseorienteret undervisning og gennem deltagelse i de Business Live-arrangementer, som er beskrevet ovenfor. Under besøget bekræftede de studerende, at der med mellemrum deltager eksterne undervisere fra erhvervet, som typisk præsenterer en case, som de studerende skal arbejde med. Adspurgt under besøget kunne de studerende berette, at de ikke har oplevet at deltage i konferencer, seminarer og lignende eksterne arrangementer, ligesom de studerende ikke deltager i virksomhedsbesøg eller andre former for eksterne erhvervsrettede arrangementer i forbindelse med undervisningen. Dette blev bekræftet af underviserne. Således fremgår det også af redegørelsen, at de studerende "kun har indirekte adgang til forskningsbaseret viden via underviserne, medens den erfaringsbaserede viden kommer fra undervisere og eksterne oplægsholdere" (redegørelsen, side 17).

Således vurderer akkrediteringspanelet, at de studerende har kontakt til det faglige miljø gennem praksisnær og casebaseret undervisning, og at de studerende har mulighed for at deltage i Business Live og derigennem møde repræsentanter for relevante virksomheder. Dog vurderer panelet, at det er en svaghed for udbuddet, at de studerende ikke har kontakt til videngrundlaget gennem deltagelse i eksterne eller tværfaglige aktiviteter, virksomhedsbesøg og lign.

Kriterium III: Mål for læringsudbytte

Der er sammenhæng mellem uddannelsens indhold og målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål og adganggrundlag set i forhold til målene for læringsudbytte.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen på udbudsstedet bygger videre på de studerendes niveau fra deres adgangsgivende uddannelse ved blandt andet at gennemføre opkvalificeringsforløb både inden og under studiestart, samt ved at underviserne gør brug af differentieret undervisning.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bygger udbuddet videre på adganggrundlaget?

Udbuddet har et bredt adganggrundlag, der omfatter både gymnasiale uddannelser og udvalgte erhvervsuddannelser såsom detailhandel med specialer, handelsuddannelse med specialer, kontoruddannelse, finansuddannelsen (trin 2), eventkoordinator (trin 2) eller detailslagter med specialer. Størstedelen af udbuddets studerende har dog en gymnasial uddannelse. På 1. semester udbydes et kursus i studieteknik med henblik på at sikre, at de studerende får de rette kompetencer og den rette tilgang til at studere på en videregående uddannelse. Herudover har hvert hold en study coach tilknyttet, som har til opgave at hjælpe de studerende med faglige såvel som personlige eller studietekniske udfordringer (redegørelsen, side 20). Dette blev også nævnt flere gange under besøget af undervisere såvel som studerende, der opfattede det som et positivt tiltag.

Endelig redegjorde underviserne under besøget for, at de studerende blandes på tværs af studiebaggrund, når de inddeles i grupper til casearbejde og lign. Dette skal medvirke til, at studerende med forskellig baggrund kan supplere hinanden med de kompetencer, de kommer ind på studiet med, og dermed aktivere de kompetencer, der ligger i uddannelsens forskellige adganggrundlag. Dette blev under besøget bekræftet af de studerende, der oplever det som positivt, at de i forbindelse med gruppearbejde får mulighed for at bidrage med deres specifikke vinkler.

Endelig redegjorde udbuddets ledelse i forbindelse med besøget for, at interessen for studiet er stigende, hvilket giver en øgning i antallet af ansøgninger om optagelse på studiet. Dette har ført til, at udbuddet på Cphbusiness som det eneste udbud af handelsøkonomuddannelsen har indført en adgangsbegrænsning på 6,3 (redegørelsen, side 20). Dette blev under besøget nævnt flere gange af undervisere såvel som ledelse som et tiltag, der har hævet niveauet blandt de studerende og dermed gjort det nemmere for de studerende at deltage i den teoretiske del af undervisningen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbudsstedet gennem ovenstående aktiviteter sikrer en overensstemmelse mellem uddannelsens niveau og de forudsætninger, de studerende har i kraft af deres adgangsgivende uddannelse.

Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af uddannelsen understøtter opnåelsen af målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsen er tilrettelagt, så den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for uddannelsens normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang i ECTS-point,
- undervisningen på uddannelsen er pædagogisk kvalificeret,
- uddannelsen er tilrettelagt, så det er muligt at gennemføre én eller flere dele af uddannelsen eller udbuddet i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid,
- dele af uddannelsen, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, indgår som integrerede dele af uddannelsen, således at de studerendes læring på institutionen og på dele, der gennemføres uden for institutionen, supplerer hinanden.

Vurdering

Kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der på udbuddet er problemer med at sikre praktikpladser, hvilket resulterer i højt frafald og forlænget studietid for de studerende. Udbuddet arbejder allerede med at øge antallet af studerende, der kommer i praktik, men panelet konstaterer, at udbuddet ikke i tilstrækkelig grad lever op til sin forpligtelse til at tilvejebringe praktikplads til samtlige studerende, hvorfor kriteriet vurderes som delvist opfyldt. Herudover vurderer panelet, at udbuddet er tilrettelagt, så den studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang på 120 ECTS-point. Undervisningen på udbuddet er pædagogisk kvalificeret, og udbuddet tilrettelægges, så det vil være muligt at gennemføre praktikken i udlandet inden for den normerede studietid.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Er udbuddet hensigtsmæssigt tilrettelagt?

Institutionen redegør for, at uddannelsen på udbudsstedet er tilrettelagt som et fuldtidsstudium bestående af de fire kerneområder inden for marked og samfund, kommunikation, virksomheden og handel. Herudover indgår også institutionsspecifikke uddannelseselementer, hvor de studerende gennemfører et obligatorisk undervisningsforløb i international handel på 5 ECTS-point og efterfølgende vælger et af de to valgfrie uddannelseselementer salg og salgsledelse eller internationalt indkøb, der hver har et omfang på 10 ECTS-point (redegørelsen, side 72-74). På 3. og 4. semester gennemfører de studerende uddannelsens praktikdel, som er lønnet og med et samlet omfang på 45 ECTS-point. Uddannelsen afsluttes med et eksamensprojekt på 15 ECTS-point.

Af skemaet i afsnittet om udbuddets studieaktiviteter fremgår det, at udbuddets studie- og undervisningsaktiviteter på de to første semestre fordeler sig på undervisningslektioner med under 40 deltagere og vejledningstimer i forbindelse med projekt- og øvelsesopgaver i undervisningen. Derudover gennemføres en række tværfaglige projektførøb, blandt andet en workshop om praktiksøgning. Institutionen redegør for, at studieaktiviteterne skal understøtte en vekslen mellem teori og praksis, hvor de studerede præsenteres for nye teorier og modeller i holdundervisningen, hvorefter de studerende sættes sammen i grupper og applicerer teorien på praksisnære cases. Herudover redegør institutionen for, at de studerende på både første og andet semester skriver et fagligt projekt, hvor fagene kædes sammen med henblik på at understøtte læringsmålene. På første semester arbejder de studerende med projektopgaven virksomheden internt og på andet semester med projektet virksomheden eksternt (redegørelsen, side 23). På tredje semester er de studerende i praktik, hvor der mod slutningen af forløbet udarbejdes et specialeprojekt med udgangspunkt i en konkret problemstilling i virksomheden. På fjerde semester afsluttes praktikforløbet med en mindre skriftlig opgave og en mundtlig eksamen, og herefter skrives det afslut-

tende eksamensprojekt, der udarbejdes med udgangspunkt i en problemstilling i den studerendes praktikvirksomhed.

Institutionen har redegjort for undervisnings- og arbejdsformer i tre centrale fag: international handel, erhvervsøkonomi og salg samt strategi og markedsføring. I alle tre fag anvendes undervisnings- og arbejdsformerne holdundervisning, caseøvelser, projektføreløb og tværfaglige undervisningsforløb inden for uddannelsen. I læringsmålene for fagene lægges der vægt på, at de studerende er i stand til at anvende modeller og værktøjer inden for salg, marketing og finansiel virksomhed på praktiske problemstillinger. Undervisningen i fagene tager derfor afsæt i en kobling mellem teori og praksis, ved at de studerende løbende anvender den teoretiske undervisning på praksisnære cases i gruppebaserede øvelsesopgaver.

Faget international handel skal give de studerende indsigt i makroøkonomi i relation til virksomheder, herunder betydning af økonomiske faktorer såsom arbejdsløshed, inflation, betalingsbalance, konjunkturbevægelser m.m. (redegørelsen, side 72). Af forløbsplanen for 2014 fremgår det, at de studerendes egne erfaringer inddrages i undervisningen. Det fremgår endvidere, at det tilsigtes, at øvelser og opgaver relateres til praksis og perspektiveres, men samtidig skal give de studerende analyseværktøjer til analyse af virksomheder. De studerende arbejder parvis eller i studiegrupper med cases, som de fremlægger og diskuterer på holdet. Efter fremlæggelsen giver underviseren feedback. I forbindelse med arbejdet med at løse cases modtager de studerende personlig vejledning som en del af undervisningen.

Faget salg, strategi og markedsføring skal give de studerende viden om salgets faser, salgsp psykologi og kundeanalyse (redegørelsen, side 60). Af forløbsplanen for 2014 fremgår det, at undervisningen veksler mellem teoretiske og praktiske forløb og indbefatter undervisningsformer som teoretiske oplæg, rollespil, gruppearbejde, casearbejde osv. (redegørelsen, side 239-241). Institutionen redegør for, at undervisningen lægger op til problemidentifikation og opgaveløsning gennem cases, der løses i studiegrupper og præsenteres i plenum. Institutionen redegør for, at formålet med disse undervisningsformer er at styrke de studerendes kompetencer inden for situationsanalyse, problemløsning og præsentationsteknik.

Faget erhvervsøkonomi skal give de studerende viden om driftsøkonomi, regnskab, budgettering samt finansiering og investering (redegørelsen, side 56). Af forløbsplanen for 2014 fremgår det ligeledes, at de studerendes egne erfaringer løbende inddrages i undervisningen. Undervisningen veksler mellem oplæg med formidling af teoretisk viden og en praktisk del, hvor de studerende i fællesskab lærer at anvende de fremlagte modeller gennem gruppearbejde med cases. Caseopgaverne fremlægges efterfølgende i plenum.

Hvert semester afsluttes med en tværfaglig semesterprøve. Valgfag afsluttes med en skriftelig valgfagsprøve udarbejdet i en gruppe (redegørelsen, side 75).

Under institutionsbesøget gav de studerende udtryk for gennemgående tilfredshed med undervisningen, de valgte arbejdsformer og det niveau, undervisningen foregår på. De studerende oplevede generelt underviserne som engagerede, vidende og interesserede i de studerendes læring. Ligeledes oplevede underviserne, at de studerende møder velforberedte og interesserede op til undervisningen. Dette vurderer akkrediteringspanelet som positivt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen på udbudsstedet er tilrettelagt, så den studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til 120 ECTS-point.

Ligeledes vurderer akkrediteringspanelet ud fra beskrivelserne af de tre udvalgte fag, at der er detaljerede beskrivelser af læringsmål, fagligt indhold, undervisnings- og arbejdsformer og litteraturlister, og at disse er dækkende for, at de studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte. Endelig vurderer panelet, at undervisnings- og arbejdsformerne i de tre fagelementer international handel, erhvervsøkonomi og salg, strategi og markedsføring er hensigtsmæssige og understøtter, at de studerende kan nå læringsmålene for fagene.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe eventuel lav gennemførelsesgrad?

Optagelsesår	2009		2010		2011	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Optagne	69	100 %	112	100 %	105	100 %
Frafaldne inden for normeret studietid	20	29 %	57	51 %	53	50 %
Gennemført på normeret studietid	40	58 %	38	34 %	44	42 %
Stadig i gang efter normeret studietid	9	13 %	17	15 %	8	8 %

Andelen af studerende, der gennemførte uddannelsen på normeret studietid, var 58 % for årgang 2009, 34 % for årgang 2010 og 42 % for årgang 2011. Akkrediteringspanelet har bedt institutionen om også at fremsende tal for 2012, og de viser en gennemførelsesgrad på 58 %. Andelen af studerende, der gennemfører studiet på normeret studietid, er således inde i en positiv udvikling.

Akkrediteringspanelet vurderer, at en stor andel af de studerende forlænger deres studietid, og at der således er problemer med en lav gennemførelsesgrad på udbuddet. Panelet vurderer, at årsagerne til, at institutionen har haft problemer med gennemførelsen, hænger sammen med det store frafald på uddannelsen og de studerendes vanskeligheder med at finde praktikpladser, hvilket bliver gennemgået nedenfor.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe eventuelt højt frafald?

Tallene for frafald efter første år for studerende optaget i 2010 og 2011 fremgår af tabellen herunder:

Årgang	Frafald efter første studieår	Gennemsnit for uddannelsen på landsplan
2010	19 %	24 %
2011	40 %	31 %

Akkrediteringspanelet vurderer, at frafaldet for udbuddet af handelsøkonomuddannelsen i København er højt, hvilket understreger vigtigheden af, at udbudsstedet i denne situation løbende indsamler viden om frafaldsårsagerne blandt studentergruppen, og at denne viden bruges til at iværksætte relevante og tilstrækkelige indsatser for at nedbringe frafaldet. 40 % af de studerende, der er startet på uddannelsen i 2011, er faldet fra uddannelsen efter første år, og som vist i tabellen ovenfor var det frafaldet indenfor normeret studietid for årgang 2009 på 29 %, for årgang 2010 på 51 % og for årgang 2011 på 50 %.

Frafaldet monitoreres løbende, og udbudsstedet har iværksat en række relevante tiltag for at nedbringe antallet af studerende, der afbryder uddannelsen inden for det første studieår. Ud af 52 besvarelser om årsager til frafald for årgang 2012-2014 svarer 25, at årsagen er manglende praktikplads, mens 18 svarer, at de har fortrudt deres uddannelse, og 7 svarer, at de er startet på en ny uddannelse (redegørelsen, side 25). Under besøget beskrev underviserne, de studerende og den praktikansvarlige, at kategorierne "Fortrudt uddannelse" og "Påbegyndt ny uddannelse" også i visse tilfælde dækker over manglende praktikplads, da der er flere, der skifter til beslægtede uddannelser, hvor det er lettere at få en praktikplads, hvis der ikke kan skaffes en praktikplads til den handelsøkonomstuderende. Således blev det også nævnt flere gange under besøget af ledelsen, underviserne, de studerende og den praktikansvarlige, at manglende praktikplads er den altoverskyggende årsag til, at de studerende falder fra uddannelsen. Således opfattes den lønnede praktik som den afgørende udfordring for de studerende, når de søger praktikplads, da kravet om løn under praktikken betyder, at mange virksomheder fravælger handelsøkonomstuderende til fordel for studerende fra beslægtede erhvervsakademiuddannelser, hvor praktikperioden er kortere, og hvor den studerende kan modtage SU under praktikken.

Praktikpladsudfordringerne nævnes også som den centrale årsag til, at studerende ikke gennemfører uddannelsen på normeret tid. Det fremgik af mødet med den praktikanvarlige, at en del af de studerende, der ikke har fundet praktikplads ved udgangen af andet semester, finder praktikplads en-fire måneder efter praktikperiodens planlagte start på tredje semester. Dette indebærer således en tilsvarende forlængelse af de studerendes samlede studieforløb.

For at imødegå dette problem arbejder institutionen med en strategi for hhv. optag og branding af uddannelsen samt en strategi for at finde flere praktikpladser. Strategien for optag har til hensigt at nedbringe antallet af studerende, så det i højere grad afspejler antallet af praktikpladser. Således modtog institutionen i 2013 629 ansøgninger, hvoraf 233 havde søgt uddannelsen som første prioritet. Heraf optog institutionen 114 studerende (redegørelsen, side 25). Således har institutionen, som tidligere nævnt, som den eneste i landet indført adgangsbegrænsning på optaget af studerende på udbuddet. Samtidig har institutionen arbejdet på at brande uddannelsen inden for aftagerfeltet. Dette har institutionen dels gjort gennem en direct-mail-kampagne, hvor institutionen har sendt e-mail til 50 relevante virksomheder. Herudover har institutionen etableret et samarbejde med Business Danmark, som blandt andet har bragt artikler om uddannelsen i sit blad InBusiness.

For at øge antallet af studerende, der kommer i praktik, har institutionen udpeget en praktikkoordinator, der skal oprette kontakt til interessante virksomheder med henblik på at øge deres villighed til at tage studerende i praktik, og en praktikvejleder, der dækker et enkelt hold, og som hjælper og støtter de studerende i forbindelse med at søge praktikplads og udarbejde ansøgninger, CV'er og lign. Herudover tilbydes den studerende på første semester at få udarbejdet en DISC-profil, som skal hjælpe den studerende i forbindelse med jobsøgningen, ligesom der i starten af andet semester gennemføres et jobsøgningskursus på 20 lektioner, der skal forberede den studerende til at søge praktikplads, gå til jobsamtale og lign.

Herudover blev det flere gange under besøget nævnt, at institutionen arbejder på at få flere studerende til at gennemføre praktikophold i udlandet. Dette skyldes, at de studerende efter de gældende regler om praktik i udlandet vil kunne få SU under praktikopholdet og således kan afvige fra den overenskomstmæssige løn på ca. 15.000 kr. om måneden, som de studerende ellers skal have som praktikanter i Danmark, og som oftest nævnes som årsag til, at virksomhederne vælger praktikanter fra andre uddannelser.

Endelig kom det under besøget frem, at udbuddet har oprettet en særlig vejlederfunktion i sommerferien, eftersom det har vist sig, at flere studerende, der falder fra, har mistet tilknytningen til uddannelsen i løbet af sommerferien, hvis de ikke har fundet en praktikplads. Særligt studerende, der ved sommerferiens start ikke har fundet en praktikplads til efter ferien, kan have svært ved at søge praktikplads i ferien uden mulighed for vejledning. Derfor har praktikkoordinatoren i løbet af sommerferien stået til rådighed et par timer hver torsdag aften, hvor praktikkoordinatoren har kunnet kontaktes af studerende via Skype. Det var praktikkoordinatorens indtryk, at tiltaget har mindsket frafaldet, men dette kan endnu ikke dokumenteres i statistikken. Akkrediteringspanelet vurderer dog, at dette er et yderst positivt tiltag.

Institutionen gør selv flere steder opmærksom på, at den lange, lønnede praktik udgør en væsentlig vanskelighed for udbudsstedet. Dog viser institutionens egen statistik en positiv udvikling, således at det for årgang 2011 kun var 52 % af de studerende, der fandt praktikplads, mens det for årgang 2013 var 72 % (supplerende oplysninger, side 7). Akkrediteringspanelet vurderer, at dette er et udtryk for, at institutionen har arbejdet konstruktivt med udfordringen, og at de tiltag, der er iværksat for at imødegå problemet, ser ud til at virke. Samtidig konstaterer panelet dog, at selvom der er en positiv udvikling med hensyn til antallet af studerende, der får en praktikplads, er andelen af studerende, der ikke får praktikplads, stadig meget høj.

I bekendtgørelsen om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (BEK nr. 1521 af 16.12.2013, § 4, stk. 4) er der dog krav om, at den enkelte institution skal sikre, at der til stadighed tilvejebringes det nødvendige antal praktikpladser. Det skal sikre, at de studerende kan gennemføre deres uddannelse uden forsinkelser. Akkrediteringspanelet konstaterer, at det på udbudsstedet er den studerende selv, der har ansvaret for at finde en praktikplads, og at udbudsstedets bestræbelser på at hjælpe de studerende ikke har været tilstrækkelige til, at alle studerende har kunnet finde en praktikplads. Panelet anerkender, at de studerendes muligheder

for at finde en praktikplads er besværliggjort af strukturelle forhold, der er fastlagt i uddannelsesbekendtgørelsen og dermed ligger uden for institutionens råderum, men vurderer samtidig, at det er et alvorligt problem for de 20-30 % af de studerende, der ikke finder en praktikplads. Det er som ovenfor nævnt institutionens forpligtelse at sikre, at de studerende tilbydes en praktikplads, og panelet vurderer, at institutionen ikke har levet op til denne forpligtelse. Eftersom de manglende praktikpladser resulterer i et frafald på omkring 50 %, vurderer panelet, at dette udgør et væsentligt problem for udbuddet.

Institutionen påpeger i høringssvaret, at problemet med manglende praktikpladser skyldes uddannelsens struktur, hvor de studerende dels har en meget lang praktikperiode og dels ikke modtager SU under praktikken. Dette betyder ifølge institutionen, at praktikvirksomhederne ofte vælger praktikanter fra andre beslægtede uddannelser, hvor de studerende dels har en kortere praktikperiode, dels modtager SU under praktikken, og dermed ikke koster virksomheden løn. Samtlige af uddannelsens udbydere har i denne forbindelse kontaktet ministeriet med henblik på at ændre udbuddets struktur samt regler for SU under praktikken. Der foreligger dog endnu ikke nogen afgørelser i denne henseende. Panelet anerkender, at der er udfordringer ved uddannelsens struktur, der gør det svært for de studerende at finde en praktikplads, men konstaterer samtidig, at det er udbuddets ansvar at sikre, at der er praktikpladser til alle studerende, eller at der ikke optages flere studerende, end der er praktikpladser til.

Akkrediteringspanelet vurderer, at det store frafald på udbudsstedet er kritisk, og at noget tyder på, at der ikke er tale om et lokalt, men derimod et nationalt problem for uddannelsen. Panelet vurderer, at udbudsstedet har iværksat en række indsatser, der adresserer de frafaldsårsager, der er forbundet med praktikpladsudfordringerne for de studerende, som udbudsstedet har en reel mulighed for at løse. Samtidig kan panelet konstatere, at udbuddet ikke i tilstrækkelig grad lever op til sit ansvar for at tilvejebringe praktikpladser til de studerende, hvilket udgør et væsentligt problem for udbuddet, da det medfører både øget frafald og studietidsforlængelse.

Er underviserne pædagogisk kvalificerede?

Fem af udbuddets otte undervisere har gennemført en formel pædagogisk uddannelse i form af pædagogikum eller den erhvervspædagogiske læreruddannelse (redegørelsen, side 183-198). Herudover er samtlige undervisere i gang med en lektorbedømmelse, der også indbefatter en pædagogisk opkvalificering (redegørelsen, side 29). Herudover har institutionen vedlagt en liste med faglige aktiviteter, som udbuddets undervisere har deltaget i i løbet af de sidste tre år, og størstedelen af disse har karakter af pædagogisk opkvalificering. Dette indbefatter eksempelvis kursus i blended learning, kursus i det personlige lærerskab, kursus i anvendelse af DISC, kursus i voksenpædagogik afholdt af Aarhus Universitet samt foredrag om pædagogiske metoder i forbindelse med afholdelse af handelsøkonomkonferencen. Under besøget kom det under både interviewet med underviserne og interviewet med ledelsen frem, at underviserne opfordres til at deltage i relevante kurser, seminarer og lign. med pædagogisk opkvalificering for øje. Herudover nævnes det, at behovet for eventuel pædagogisk opkvalificering af den enkelte underviser drøftes i forbindelse med de årlige MUS-samtaler, hvor resultaterne af undervisningsevalueringerne inddrages (redegørelsen, side 29).

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne har de nødvendige pædagogiske kvalifikationer til at undervise på udbuddet, og at institutionen sikrer undervisernes løbende pædagogiske opkvalificering gennem pædagogiske kursusforløb og i forbindelse med de årlige MUS-samtaler.

Har de studerende mulighed for udlandsophold?

Uddannelsen er tilrettelagt således, at det er muligt at gennemføre praktikophold i udlandet på tredje og fjerde semester, uden at det skaber forsinkelse i den studerendes samlede uddannelsesforløb.

Som beskrevet ovenfor gælder der særlige regler for praktik i udlandet, hvilket betyder, at studerende, der tager praktik i udlandet, kan få SU under deres praktikophold. Derfor ser institutionen praktikophold i udlandet som en oplagt mulighed for at skaffe flere praktikpladser til de studerende.

Under besøget redegjorde praktikkoordinatoren for, at de studerende meget tidligt i uddannelsen gøres opmærksomme på muligheden for at tage praktikken i udlandet, og at der holdes arrangementer, hvor studerende, der

har været i praktik i udlandet, kommer og fortæller om deres oplevelser. Herudover har institutionen en international afdeling, som de studerende henvises til, hvis de ønsker at få mere information om mulighederne, og som har aftaler med samarbejdspartnere i udlandet. De studerende kunne under interviewet genkende disse aktiviteter, og der var også studerende til stede, der havde taget praktikken i udlandet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet på tilfredsstillende vis er tilrettelagt, så praktikforløbet på tredje og fjerde semester kan gennemføres i udlandet, uden at det forlænger den samlede studietid, og at udbudsstedet har opbygget en række samarbejdsaftaler med udenlandske praktikvirksomheder, der understøtter de studerendes muligheder for udlandspraktik.

Er praktik integreret i uddannelsen/udbuddet?

Som tidligere beskrevet er der store vanskeligheder med at tilvejebringe det nødvendige antal praktikpladser. Dette problem er behandlet tidligere og vil derfor ikke indgå under dette vurderingspunkt. Her behandles derimod spørgsmålet om praktikken i de tilfælde, hvor den studerende har fundet en praktikplads.

Handelsøkonomuddannelsens ottemåneders obligatoriske praktikophold, som er placeret på tredje semester og første halvdel af fjerde semester, indgår som en integreret del af den samlede uddannelse, således at de studerendes læring forud for og under praktikken understøtter hinanden. Institutionen redegør for, at de studerende på udbudsstedet forberedes til praktikforløbet gennem anvendelse af praksisnære cases i den tværfaglige undervisning (redegørelsen, side 20). Herudover har institutionen, som beskrevet ovenfor, gjort rede for, at de studerende gennemgår et jobsøgningskursus på 20 lektioner, der også har til hensigt at hjælpe de studerende med at søge praktik og tage kontakt til potentielle praktikvirksomheder.

Under praktikforløbet understøttes den studerende i at sammenkæde læringen fra undervisningen med læringen fra praktikken, ved at den studerende tildeles en vejleder, der besøger den studerende på praktikstedet. Under dette besøg er der en dialog om, hvordan den studerende kan anvende de teoretiske referencerammer både i praktikken og i det efterfølgende afsluttende eksamensprojekt. På baggrund af dette besøg udarbejder vejlederen en besøgsrapport, hvor praktikken evalueres. Besøgsrapporten indeholder primært noter om praktikantens opgaver, om virksomhedens indtryk af den studerende samt om, hvorvidt virksomheden ønsker at forblive samarbejdspartner med institutionen.

Efter praktikkens ophør skal den studerende aflevere en rapport, hvori den studerende skal demonstrere, hvordan læringsmålene for praktikopholdet er nået. Rapporten danner udgangspunkt for en mundtlig eksamen to-fire uger efter rapportens aflevering. Herudover forventes det, at den studerende baserer sit afsluttende eksamensprojekt på problemstillinger, som vedkommende har oplevet i praktikvirksomheden.

Akkrediteringspanelet vurderer sammenfattende, at udbudsstedet har fastlagt en række procedurer for praktikken, der har til formål at understøtte, at praktikken udgør en integreret del af det samlede uddannelsesforløb for den del af de studerende, der finder en praktikplads. Panelet vurderer dog, at manglende praktikpladser udgør et væsentligt problem for de studerende på udbudsstedet.

Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling

Kvalitetssikringen af uddannelsen er i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for de videregående uddannelsesinstitutioners interne kvalitetssikring af uddannelser og er velfungerende i praksis.

Uddybning:

Institutionen sikrer, at:

- der gennemføres løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes evaluering af undervisningen,
- der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter,
- dele af uddannelsen, som gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af det systematiske kvalitets-sikringsarbejde,
- uddannelsens fysiske faciliteter, og materielle ressourcer er relevante for at realisere målene for læringsudbyttet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbudsstedet løbende indsamler viden om de forhold, der er centrale for sikringen af udbuddets kvalitet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der gennemføres løbende evalueringer på udbuddet i form af undervisnings-evalueringer, den årlige Ennova-tilfredshedsundersøgelse, opfølgningssamtaler og praktikevalueringer. Aftagere inddrages i det periodiske evalueringarbejde gennem det elektroniske praktikevalueringsskema til praktikstederne, hvor virksomhederne blandt andet bliver bedt om at forholde sig til de studerendes kompetenceniveau. Panelet vurderer det dog som en svaghed, at eksterne ikke i højere grad inddrages i evaluering af den samlede uddannelse. Praktikforløb er omfattet af institutionens kvalitetsarbejde, og kvaliteten af uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer bliver løbende sikret.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver information om uddannelseskvaliteten løbende indsamlet og anvendt?

Det kvalitetssikringsarbejde, der gennemføres på udbuddet, er rammesat i et kvalitetsårshjul. Her beskrives de enkelte kvalitetssikringsaktiviteter, og det angives, hvornår de igangsættes, og hvem der har ansvaret for at gennemføre dem (redegørelsen, side 279).

En gang om året gennemføres en elektronisk, kvantitativ tilfredshedsmåling (Ennova-tilfredshedsundersøgelsen) blandt de studerende, hvor de studerende blandt andet vurderer kvaliteten af centrale elementer i uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder læringsmiljøet og niveauet af undervisningen, det fysiske og sociale miljø på udbudsstedet og udstyr og materialer, som anvendes i undervisningen. Resultaterne af undersøgelsen følges op med en drøftelse på holdmøder samt i undervisergrupper, hvor resultaterne kvalificeres yderligere. Disse drøftelser fører til identificering af mulige problemområder, konkretisering af tre-fem indsatsområder samt forslag til tiltag. På baggrund af de indsatsområder og løsningsforslag, som undervisere og studerende er nået frem til, udvælger områdechefen dem, der vurderes at have den største effekt, og som vurderes at kunne blive ført ud i livet. Disse samles i en rapport, der sendes til institutionens kvalitetsafdeling i en rapport med konkrete handlingsplaner med operationaliserbare, målbare beskrivelser af forventede mål. Kvalitetsafdelingen samler alle de indsendte rapporter og udvælger de tiltag, der efterfølgende skal iværksættes på institutionsniveau. På bag-

grund af Ennova-tilfredshedsundersøgelsen i 2013 blev det blandt andet besluttet, at inddragelsen af videnskabelige artikler og inddragelse af virksomheder i cases skulle øges i 2014.

Ligeledes en gang om året gennemføres en undervisningsevaluering, der i højere grad end Ennova-tilfredshedsundersøgelsen følger specifikke undervisere, planlægning af undervisning, formidling af undervisningsmateriale og lign. Dette gøres ved brug af en standardiseret spørgeramme, hvor de studerende skal forholde sig til faget overordnet, til underviserens og egne præstationer samt til de anvendte undervisningsmaterialer (redegørelsen, side 310-316). Underviseren følger op på resultaterne med de studerende, og områdechefen samler op på resultaterne. Herefter drøfter områdechefen og underviseren resultaterne af evalueringen, fx i forbindelse med MUS-samtalen, og der udarbejdes en individuelt tilpasset handlingsplan med tiltag og indsatsområder, der understøtter målopfyldelse. Der gøres status på denne handlingsplan ved efterfølgende personale- og MUS-samtaler, således at områdechefen og medarbejderen holder hinanden op på de indgåede aftaler. I forbindelse med besøget bekræftede de studerende, at de deltager i evalueringer, men tilføjede samtidig, at det kan være svært at se, hvordan der følges op på evalueringerne. Dette skyldes dog til dels studiets korte varighed, som gør, at de studerende er meget kort tid på institutionen. Underviserne kunne ligeledes bekræfte, at de deltager i evalueringer, og nævnte blandt andet, at de på baggrund af evalueringerne har inddraget flere eksterne oplægsholdere og er begyndt at differentiere mere i undervisningen, ligesom ledelsen i forbindelse med besøget nævnte, at der på baggrund af evalueringerne er kommet fokus på i højere grad at inddrage forskningsartikler i undervisningen, ligesom ledelsen har taget et emne op om, hvordan man bedre kan tilrettelægge undervisning af studerende med forskellig baggrund.

Herudover foregår der en løbende evaluering i form af en dialog mellem underviserne og de studerende, ligesom de studerende kan henvende sig direkte til ledelsen med tilbagemeldinger eller problemer. I forbindelse med besøget påpegede ledelsen, at dette ofte sker, og at ledelsen forsøger at handle så godt som muligt på baggrund af disse henvendelser. Ledelsen påpeger her, at netop fordi de studerende er så kort tid på institutionen, er det vigtigt at give de studerende mulighed for at henvende sig, når de oplever behov for det.

Hvert år udarbejder Cphbusiness en kvalitetsrapport for de forskellige fagområder. Udbuddet af handelsøkonomi indgår således i kvalitetsrapporten for fagområdet Salg og Markedsføring sammen med udbud af uddannelserne til logistikøkonom, markedsføringsøkonom og professionsbachelor i international handel og markedsføring. Ud over en generel introduktion til fagområdet indeholder rapporten en gennemgang af en lang række nøgletal for de forskellige uddannelser, herunder antal studerende, antal dimittender, karaktergennemsnit, studieaktivitet, oplysninger om studietilfredshed, fastholdelse, praktik og lign. Herudover indeholder rapporten refleksioner over emner som videngrundlag, aftagerkontakt og det internationale område. Denne rapport fremlægges på et årligt møde med ledelsen på Cphbusiness.

Institutionen redegør for, at det kvalitetsarbejde, der udføres på udbudsstedsniveau, omfatter informationer om uddannelsens kvalitet fra flere forskellige kilder, fx frafald, evaluering af undervisning og praktik, notater fra studieforberedende samtaler og opfølgningssamtaler samt eksamensresultater og studentertilfredshedsundersøgelser. Kvalitetsarbejdet er forankret i uddannelsens kvalitetsårshjul, der angiver en fast kadence samt ansvarsfordeling for indsamling og opfølgning på de enkelte elementer i kvalitetsarbejdet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbudsstedets kvalitetsarbejde i tilstrækkelig grad genererer viden om de studerendes tilfredshed med de overordnede forhold ved uddannelsen på udbudsstedet, og at udbudsstedet bruger den viden, som opfølgningssamtaler, tilfredshedsundersøgelser og praktikevalueringer giver, til at forbedre og udvikle sine aktiviteter.

Bliver den det samlede udbud periodisk evalueret med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter?

AI gør opmærksom på, at periodiske evalueringer af den samlede uddannelse med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter i 2013 blev et nyt krav til institutionernes uddannelsesakkrediteringer. Bekendtgørelsens krav på dette område svarer ikke til de mere omfattende krav, som bekendtgørelsen stiller i forbindelse med institutionsakkreditering til regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksper-

ter. Men kravene i forbindelse med uddannelsesakkreditering kan ses som et første skridt i retning af at opfylde de krav, som institutionsakkreditering stiller.

Institutionen inddrager aftagere og øvrige interessenter i evalueringen på forskellige måder, men anvender ikke resultaterne heraf i en evaluering af den samlede uddannelse.

Aftagerne inddrages primært gennem praktikevalueringen, der gennemføres som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse, der sendes ud til samtlige praktikværter. Omdrejningspunktet for denne undersøgelse er selve praktikforløbet, men der spørges også ind til, om praktikværten ønsker at stå til rådighed som samarbejdspartner, og om praktikværten ønsker at være vært for en hovedopgave eller ønsker at være vært for et virksomhedsbesøg. Herudover har praktikværten mulighed for at notere ideer til udvikling af uddannelsen, men, der stilles ikke specifikke spørgsmål om uddannelsens tilrettelæggelse, om det er de rigtige emner, der undervises i på udbuddet, el.lign. (redegørelsen, side 356-359).

Herudover inddrages aftagerne gennem praktikvejledernes besøgsrapporter, hvor de blandt andet bliver bedt om at forholde sig til praktikantens kompetenceniveau. Her er det dog fortsat den enkelte studerende og ikke udbuddet som sådan, der bliver vurderet (redegørelsen, side 348-355).

Endelig redegør institutionen for, at udbuddet har løbende kontakt til en række virksomheder, der optræder som faste praktikværter. Denne løbende kontakt, som foregår mundtligt og uformelt, bidrager ifølge institutionen ligeledes til en evaluering af udbuddets relevans og kvalitet (redegørelsen, side 37).

Som beskrevet under kriterium I er der netop oprettet et nyt uddannelsesudvalg, der har afholdt sit første møde. Da der i en længere periode ikke har været et velfungerende uddannelsesudvalg har aftagerne ikke tidligere indgået i evaluering af uddannelsen gennem et uddannelsesudvalg. Dette vil dog ske fremadrettet med det nye panel.

Som også beskrevet under kriterium I inddrages udbuddets dimittender gennem beskæftigelsesundersøgelsen, der blandt andet spørger om, i hvor høj grad dimittenden kan anvende de kompetencer, vedkommende har tilegnet sig på studiet. Som nævnt under kriterium I er det dog ikke klart, på hvilken måde udbuddet følger op på eventuelle udfordringer, der identificeres i undersøgelsen.

Endelig redegør institutionen for, at udbuddet har kontakt til brancheorganisationerne Business Danmark og Dansk Erhverv, der bidrager med viden om udviklingen i branchen, hvilket institutionen vurderer, bidrager til evalueringen af udbuddet.

Udbuddets ledelse udarbejder årligt en kvalitetsrapport for fagområdet Salg og Markedsføring, som handelsøkonomuddannelsen hører under. Denne kvalitetsrapport fungerer som en samlet evaluering af udbuddet og indeholder dels nøgletal for optag, studieaktivitet, karaktergennemsnit, studietilfredshed, frafald osv., dels en mere kvalitativ gennemgang af områder som udbuddenes videngrundlag, aftagerkontakt og lign. Kvalitetsrapporten inddrager dog ikke nogle af de ovenfor nævnte evalueringer med eksterne interessenter.

Akkrediteringspanelet vurderer på denne baggrund, at der gennemføres periodiske evalueringer af den samlede uddannelse, og at der gennemføres løbende evalueringer af udbuddet med eksterne interessenter, herunder dimittender, aftagere og praktikværter, men at disse ikke i tilstrækkelig grad inddrages i kvalitetsrapporten. Panelet har dog vurderet, at eftersom udbuddets ledelse i fremlæggelsen af kvalitetsrapporten besidder relevant viden fra evalueringer med eksterne interessenter, foregår der i praksis en inddragelse af eksterne interessenter.

Sikrer udbuddet løbende de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer?

Institutionen redegør for, at de fysiske faciliteter og materielle ressourcer løbende evalueres gennem den årlige Ennova-tilfredshedsundersøgelse. I undersøgelsen spørges der blandt andet ind til de studerendes tilfredshed med trivsel og indeklima, rammerne for alle relevante undervisningsformer, fællesarealer og kantineforholdene (redegørelsen, side 551). Resultaterne af tilfredshedsundersøgelsen behandles efterfølgende på møder i studieledelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbudsstedet løbende sikrer de fysiske faciliteter og ressourcer, der er nødvendige for, at de studerende kan gennemføre uddannelsen og nå målene for læringsudbytte.

Bliver praktik kvalitetssikret?

Institutionen redegør for, at udbuddet sikrer læringen i praktikken gennem vejledning, inden praktikken påbegyndes, udarbejdelse af praktikkontrakter, vejledning under praktikken, besøg på praktikstedet med efterfølgende aflevering af besøgsrapport, den afsluttende eksamensopgave samt elektroniske evalueringer fra studerende såvel som praktikstedet.

Institutionen redegør for, at praktikstedet orienteres om kravene til praktik i forbindelse med den særskilte skriftlige vejledning til virksomhederne og i forbindelse med virksomhedernes og den studerendes fælles fastlæggelse af indholdet af praktikforløbet, hvor der bliver sat fokus på læringskrav og mål for praktikken.

For at sikre det faglige indhold af praktikken indgår den studerende en praktikaftale med praktikvirksomheden, hvori det fremgår, hvilke opgaver den studerende skal løse under praktikopholdet. Den studerendes praktikvejleder sikrer, at opgaverne svarer til de faglige krav til praktikforløbet, inden praktikaftalen godkendes af vejlederen. Derudover udarbejder praktikvejlederen og den studerende en handlingsplan for praktikforløbet, hvor der opstilles en personlig og faglig udviklingsplan for den studerende i relation til de arbejdsopgaver, der skal udføres under forløbet (redegørelsen, side 226-237).

Under praktikopholdet gennemfører den studerendes vejleder en midtvejsevaluering med praktikvirksomhedens kontaktperson, ligesom vejlederen besøger virksomheden og sammen med virksomhedens kontaktperson og den studerende gennemgår opgaver og arbejdsforhold. Dette besøg resulterer i de ovenfor beskrevne besøgsrapporter. Hvis der opstår problemer undervejs i praktikforløbet, kontakter den studerende sin vejleder eller praktikkoordinatoren, der så vil gå ind i sagen. I forbindelse med besøget bekræftede de studerende, at de ved, hvor de skal henvende sig, hvis de oplever problemer under praktikken, ligesom de studerende bekræftede, at alle får besøg af vejlederen. De, der har praktiksted langt væk, gennemfører samtaler med vejlederen via Skype.

Efter endt praktikophold gennemfører hhv. den studerende og virksomheden en elektronisk spørgeskemaundersøgelse, der har til hensigt at evaluere opholdet.

Endelig redegør institutionen for, at den studerende i forbindelse med eksamen på den afsluttende opgave skal reflektere over og evaluere praktikken og dermed praktikvirksomheden.

Institutionen redegør for, at kvalitetssikringsprocedurerne ved praktikophold i udlandet i hovedtræk er de samme som ved praktikophold i Danmark, og at centrale dokumenter såsom praktikvejledning, studieordning, praktikkontrakt og evalueringsskemaer foreligger i engelsk udgave (redegørelsen, side 41). Studerende, der ønsker at gennemføre praktikophold i udlandet, skal indgå en praktikaftale med den udenlandske praktikvirksomhed, der opfylder de samme kvalitetskrav som ved praktik i en dansk virksomhed. Praktikvejlederen har ansvar for forhåndsgodkendelse af praktikvirksomheden, mens praktikkoordinatoren har ansvar for at tage kontakt til den studerende og virksomheden undervejs i praktikforløbet enten via telefon eller via Skype.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet har nedsat procedurer før, under og efter praktikforløbet, der sikrer, at praktikophold både i Danmark og i udlandet gennemføres med den nødvendige kvalitet.

Hvordan kvalitetssikrer institutionen de dele af uddannelsen, der ikke foregår på institutionen?

Institutionen redegør for, at de studerende grundet uddannelsens korte teoretiske forløb ikke tager på længerevarende studieophold i udlandet. De studerende opfordres til at tage praktikken i udlandet, ligesom de studerende har mulighed for at tage på kortere studieture til udlandet. I foråret 2014 deltog 21 2.-semesterstuderende eksempelvis i en 14-dages faglig studietur til Kina. Når studerende ønsker at gennemføre et sådant afgrænset studieophold i udlandet, skal det dokumenteres skriftligt, at de læringsmål, der er for det givne kursus, ækvivalerer med de dele af uddannelsen, som det erstatter. Disse forløb afsluttes med en evaluering, og de studerende anvender den viden, de får under studieopholdet, i deres videre studier.

Herudover redegør institutionen for, at praktikophold i udlandet kvalitetssikres efter samme systematik som praktikophold i Danmark. Uddannelsens praktikdokumenter, som er målrettet virksomhederne, er oversat til engelsk, og institutionen holder kontakt til de udenlandske praktikvirksomheder på samme måde, som den gør til de danske. Som tidligere beskrevet er det muligt for de studerende at modtage SU under deres praktikophold, hvis de tager det i udlandet, hvorfor institutionen arbejder aktivt på at få flere studerende til at gøre det.

Akkrediteringspanelet vurderer på denne baggrund, at institutionen kvalitetssikrer de dele af uddannelsen, der foregår uden for institutionen.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af et udbud er en faglig vurdering af, om udbuddet lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 745 af 24.6.2013 (Bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser)/bekendtgørelse nr. 250 af 14.3.2014 (Bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser under Kulturministeriet).

Metode og proces

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har været inviteret til et vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt redegørelsen og bilag for at vise, hvordan de opfylder kriterierne. Kravene til den skriftlige dokumentation fremgår af *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud*.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Akkrediteringspanelet og AI har været på besøg på uddannelsesinstitutionen.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og besøget samt akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen. Hvis institutionen har indsendt et høringssvar, der har givet anledning til ændringer i vurderinger i rapporten, vil det fremgå i det følgende afsnit om sagsbehandling.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv uddannelsesakkreditering, betinget positiv uddannelsesakkreditering eller afslag på uddannelsesakkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har akkrediteringskonsulent Jon Alix Olsen stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Inge Enroth, der har det overordnede ansvar.

Sagsbehandling

Ansøgningen er modtaget 1. juli 2014.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen 23. marts 2015.

Høringssvar modtaget d. 15. april 2015.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde 26. juni 2015

Bemærkninger

Panelet har på baggrund af institutionens høringssvar ændret vurdering af kriterium II fra ikke tilfredsstillende opfyldt til delvist tilfredsstillende opfyldt på baggrund af information om nye forsøgs- og udviklingsprojekter.

Dokumentation – samlet oversigt

Ansøgning

Studieordning

Supplerende redegørelse

Høringssvar

Supplerende høringssvar

Bilag til supplerende høringssvar

Bilag:

Bilag 0.3.1. – Frafaldsregistrering

Bilag 1.1.1. – Beskæftigelsesundersøgelse 2012

Bilag 1.1.2. – Beskæftigelsesundersøgelse 2013

Bilag 1.1.3. – Oversigt over virksomheder – gensalg af praktikpladser

Bilag 1.1.4. – Praktikevaluering – studerende 2011

Bilag 1.1.5. – Praktikevaluering – studerende 2012

Bilag 1.1.6. – Praktikevaluering – studerende 2013

Bilag 1.2.1. – Årshjul for netværk

Bilag 1.2.2. – Referat af møde i det Merkantile Uddannelsesudvalg 8. oktober 2012

Bilag 1.2.3. – Referat af mødet i det merkantile Uddannelsesudvalg Cphbusiness 6. februar 2013

Bilag 1.2.4. – Cphbusiness præsentation merkantilt Uddannelsesudvalg

Bilag 1.2.5. – Eksterne samarbejdspartnere

Bilag 1.2.6. – Business Live program– Fall and Spring 2013-2014

Bilag 1.2.7. – Undersøgelse af ændringer af praktikdelen på HAK

Bilag 1.2.8. – Eksempler på årskonference programmer

Bilag 1.2.9. – Ledelsesnotat, faktuel del

Bilag 2.1.1. – Ennova 2013 Handlingsplan HAK teamet

Bilag 2.2.1. – Nyhedsbrev

Bilag 2.3.1. – CV undervisere Handelsøkonom

Bilag 3.4.1. – Adgangskvotient 2013

Bilag 4.1.1. – Lektioner og belastning Handelsøkonom

Bilag 4.1.2. – Projektbeskrivelse specialeeksamen

Bilag 4.1.3. – Den tværfaglige mundtlige praktikeksamen

Bilag 4.1.4. – Projektbeskrivelse eksamensprojekt

Bilag 4.2.2. – Artikel Business Danmark

Bilag 4.2.3. – Artikel Uddannelsesavisen

Bilag 4.2.4. – Praktikaftale CRM

Bilag 4.4.1. – Forløbsplan 2014 – Salg, Strategi og Markedsføring

Bilag 4.4.2.1. – Lektionsplan Markedsføring forår 2014
Bilag 4.4.2. 2.– Lektionsplan Markedsføring efterår 2013
Bilag 4.4.3.1. – Lektionsplan Erhvervsøkonomi 2. Sem. 2014
Bilag 4.4.3.2. – Lektionsplan Erhvervsøkonomi 1. Sem. 2013
Bilag 4.4.4. – Forløbsplan 2014 HAK Erhvervsøkonomi
Bilag 4.4.5. – Forløbsplan 2014 HAK International Handel
Bilag 4.4.6. – Læseplan International Handel 1. Sem 2013
Bilag 4.7.1. – Vejledning til praktikophold
bilag 4.7.2. – Besøgsrapporter
Bilag 5.2.1. – Årshjul Studentertrivsel
Bilag 5.2.2. – Underviserevaluering procesbeskrivelse
Bilag 5.2.4. – Semesterplan 1.-4. Sem.
Bilag 5.3.1. – Undervisningsevaluering spørgeramme
Bilag 5.3.2. – Eksempel på underviserevaluering
Bilag 5.3.3. – Eksempler på Handlingsplaner
Bilag 5.4.1. – Praktikevaluering – virksomheder 2013
Bilag 5.5.1. – Rapport for Handelsøkonom (Cphbusiness)
Bilag 5.6.1. – Besøgsrapporter
Bilag 5.6.2. – Spørgeramme Praktikevaluering CRM – Kontaktperson
Bilag 5.6.3. – Spørgeramme Praktikevaluering CRM – Studerende
Bilag 5.7.1. – Program Kina HAK

Bilag til supplerende redegørelse:

Bilag S.4.1 8Ideas
Bilag S. 4.2 Nye Fælles uddannelsesforløb
Bilag S. 5.1 Virksomheders praktikevaluering
Bilag S. 5.2 Studerendes evaluering af deres praktikforløb
Bilag S.5.3 Årshjul
Bilag S.5.4 Kvalitetsrapport Markedsføring og Salg 2013
Bilag S.5.5 Power Point præsentation
Bilag S. 5.6 Uddannelsesprogram input 2015

Bilag til supplerende høringssvar:

Bilag 1 Cphbusiness uddannelsesudvalg salg og markedsføring 2015
Bilag 2 Forretningsorden for uddannelsesudvalg godkendt
Bilag 3 Årshjul Salg og Markedsføring
Bilag 4 Referat af uddannelsesudvalg salg og markedsføring
Bilag 5 Fremtidens detailbutik
Bilag 6 Cphbusiness kommissorium den digitale udfordring